

VRIJE
UNIVERSITEIT
BRUSSEL

MASTER OF
SCIENCE IN DE
STEDEN
BOUW &
RUIMTE
LIJKE
PLANNING

www.vub.ac.be/stedenbouw-en-ruimtelijke-planning

120
ECTS

2019-2020

WAAROM VUB?

De VUB, dat is onderwijs voor sterke individuen, kritische denkers en wereldburgers

De Vrije Universiteit Brussel biedt kwaliteitsvol onderwijs dat steunt op excellent onderzoek. Het biedt studenten een open, tolerante en diverse leeromgeving die hen de mogelijkheid geeft uit te groeien tot onafhankelijke en kritisch denkende individuen.

De VUB telt twee studentvriendelijke campussen midden in het kosmopolitische Brussel. Proffen en assistenten zijn steeds bereikbaar en de medewerkers van de faculteit staan klaar om je verder te helpen. Les in kleine groepen verzekert onderwijs dat interactief en hands-on is.

De VUB is een moderne en dynamische universiteit met bijna twee eeuwen geschiedenis. De VUB telt meer dan 15.000 studenten, waarvan 21% internationale studenten met meer dan 120 nationaliteiten.

De basis van ons academisch succes

De Vrije Universiteit Brussel is gebaseerd op het principe van 'Vrij Onderzoek', geformuleerd door de Franse wiskundige en natuurfilosoof Henri Poincaré (1854-1912):

'Het denken mag zich nooit onderwerpen, noch aan een dogma, noch aan een partij, noch aan een hartstocht, noch aan een belang, noch aan een vooroordeel, noch aan om het even wat, maar uitsluitend aan de feiten zelf, want zich onderwerpen betekent het einde van alle denken.'

Persoonlijke groei, maatschappelijke dienstverlening en ruimdenkendheid staan centraal bij zowel professoren en assistenten, als studenten en personeelsleden. Dit alles met een positieve, maar kritische ingesteldheid. Het is de basis van ons academisch succes.

Geef vorm aan ruimte en samenleving

Als stedenbouwkundige of ruimtelijk planner geef je dagelijks vorm aan de wereld op verschillende schaalniveaus. Zowel in en rond de stad draag je bij aan de vormgeving van de bebouwde en onbebouwde ruimte door middel van masterplannen, stadsvernieuwingsplannen, mobiliteitsplannen, structuurvisies, krimp-scenario's, ruimtelijke ontwikkelingsvisies, etc.

De Master Stedenbouw en Ruimtelijke Planning (STeR*) is een interdisciplinaire opleiding die je onderdompelt in vraagstukken over de wisselwerking tussen ruimte en samenleving. Je leert om antwoorden te formuleren in de vorm van ruimtelijke analyse en ontwerp, en dit aan de hand van theoretische kennis en praktijkgerichte ervaring. De opleiding biedt een uniek inzicht in de Vlaamse en Brusselse planning en plaatst dit in een internationale context. Je krijgt er de kans om je creativiteit en ontwerptalent te ontwikkelen, gevoed met sociaal-geografische kennis en wetenschappelijke onderzoeksvaardigheden.

Een STeR*-diploma staat voor een hoge kwalificatie en een interdisciplinaire kijk op ruimte en samenleving. Het geeft je toegang tot een brede waaier van boeiende beroepen zoals ontwerper, ruimtelijk planner, stedenbouwkundig ambtenaar, staf- en beleidsmedewerker, landschapsarchitect, onderzoeker, coach van ruimtelijke participatieprocessen, en vele andere.

MASTER OF SCIENCE IN DE STEDENBOUW EN RUIMTELIJKE PLANNING

Interactie tussen ruimte en maatschappij

De interactie tussen ruimte en maatschappij vormt samen met de ontwerpvaardigheden en planvormen de drie pijlers van de opleiding. Zowel de economische, sociale, en geografische, als de historische, politieke, vervoerskundige en landschappelijke aspecten van onze samenleving worden bestudeerd vanuit een ruimtelijk perspectief. Deze interdisciplinair georiënteerde vakken worden gecombineerd met ontwerpgebonden theorievakken. Je krijgt een overzicht van historische en actuele thema's in de stedenbouw en de ruimtelijke planning, je krijgt inzicht in het functioneren van de publieke ruimte, en je leert methoden en technieken van stedenbouwkundig onderzoek.

De docenten zijn verbonden aan Cosmopolis – Centre for Urban Research, een onderzoeksgroep die sociaal-geografisch onderzoek verbindt met ruimtelijke analyse op alle mogelijke schaalniveaus. Hierdoor worden de theoretische vakken continu gevoed door de meest recente resultaten over de grootstedelijke realiteit van Brussel en de verspreide verstedelijking van Vlaanderen, geplaatst in een internationale context.

Ontwerpvaardigheden

In de ontwerpstudio's ontwikkel je competenties als ontwerper. De ontwerpstudio in het eerste deeltraject reikt de nodige basisontwerpvaardigheden aan, ook voor wie weinig vertrouwd is met ontwerpen. In het tweede deeltraject worden complexere situaties bestudeerd waarbij studenten in team een project uitwerken. Het ontwerpen vindt niet in het luchtledige plaats, maar in kritische dialoog met de bestaande planningscontext.

De studio's worden gecoördineerd door een team van nationale en internationale gastdocenten die elke dag in de praktijk staan bij gerenommeerde ontwerp- en studie bureaus zoals Antea, Artgineering, BUUR, Latitude en SUM.

Planvormen en planningsinstrumentarium

In deze pijler bestudeer je de verschillende planvormen en de instrumenten van ruimtelijke planning, recht en projectmanagement, en onderwerpt die aan een kritische analyse. Ook hiervoor doen we een beroep op specialisten uit het werkveld, zoals hooggeplaatste ambtenaren uit de Vlaamse planningsadministratie of specialisten die werken op ruimtelijke ordenings- en milieudossiers bij de Raad van State.

Het opleidingstraject wordt afgerond met een masterproef. Het onderwerp van je masterproef leunt aan bij één of meerdere van de drie pijlers, en neemt doorgaans de vorm aan van een beleidsgericht onderzoek of een theoretisch beargumenteerd ruimtelijk ontwerp.

Werken en studeren

De opleiding kan zowel op deeltijdse als op voltijdse basis gevolgd worden. De lessen vinden 's avonds en op zaterdag plaats (op enkele uitzonderingen na) om maximaal rekening te houden met de behoeften van werkstudenten. Door dit avond- en weekendonderwijs beslaat het voltijdse standaardtraject drie jaar, in plaats van twee jaar in voltijds dagonderwijs.

STeR * Stedenbouw en
Ruimtelijke Planning

COSMOPOLIS
CENTRE FOR URBAN RESEARCH

DEELTRAJECT 1	SP
Ruimte en Maatschappij	
Planning en Samenleving	3
Urban Geography	6
Methoden & Technieken: Sociaal-Ruimtelijke Analyse	6
Ontwerp	
Methoden & Technieken: Ruimtelijke en Morfologische Analyse	6
Spatial design	6
Planvormen en Instrumentarium	
Ruimtelijke Planning: theorie en praktijk	3
Land Use Planning and Growth Management	3
Keuzevakken (kiezen voor 12 SP)	
Urban History	6
History of Urban Design	3
Introduction to GIS	3
Global Change	3
Grafische Vaardigheden - CAD	3
Redelijk eigenzinnig. Nadenken over mens en maatschappij	3
Knowledge Economy and the City	3
Sustainable Mobility and Logistics	6
Excursie 1	3
Totaal	48

DEELTRAJECT 2	SP
Ruimte en Maatschappij	
Economic and Financial Geography	3
Wonen	3
Mobiliteitsplanning	3
Landschap 1	3
Landscape 2	3
Publieke Ruimte	3
Theory of Urban Planning and Design	3
Case studies in Urban Planning and Design	3
Ontwerp	
Design Studio 1	6
Design Studio 2	6
Planvormen en Instrumentarium	
Ruimtelijke Ordenings- en Omgevingsrecht	6
Excursie 2	3
International workshop (keuzeoptie mits toelating)	3/6
Totaal	45

DEELTRAJECT 3	SP
Planvormen en Instrumentarium	
Projectmanagement en Monitoring	3
Masterproef en seminarie SteR*	24
Totaal	27

INTERNATIONALE KANSEN

In de eerste twee masterjaren neem je deel aan een meerdaagse excursie, die afwisselend in het buitenland en in het binnenland plaatsvindt. Bij de binnenlandse excursie ligt de focus op Vlaanderen en de Brusselse metropolitane ruimte. Je wordt gegidst langs stedelijke projecten die ontwikkeld zijn door publieke en private actoren. Je krijgt lezingen over de ruimtelijke visie van beleidsmakers en gaat rechtstreeks in dialoog met ontwerp bureaus van bezochte stadsvernieuwingprojecten. Bij de buitenlandse excursie bezoek je een stad met een toonaangevend en actueel stedelijk beleid zoals Barcelona of Berlijn. Je spreekt met lokale en regionale ambtenaren, academici, ontwerpers en middenveldorganisaties om vanuit verschillende perspectieven zicht te krijgen op de stadsontwikkeling.

Als je voor een paar maanden naar het buitenland wilt kan je via de internationale Erasmus-uitwisselingen voor een semester ondermeer naar de HafenCity Universität Hamburg, de Universiteit van Amsterdam en talrijke andere bestemmingen. Wie dat graag wil, kan in het tweede masterjaar deelnemen aan International Design Workshops en Summer Schools in binnen- en buitenland. Dit zijn intensieve ontwerpprogramma's van één à twee weken rond specifieke cases. Recent participeerden STeR*-studenten in ontwerpworkshops en summer schools in Brussel, Barcelona, Palestina en Shanghai. Het zijn unieke gelegenheden om in een internationale context met studenten uit de hele wereld de stedenbouwkundige en planningsuitdagingen te verkennen. Deelname aan deze activiteiten vereist een specifieke toelating en levert een vrijstelling op voor een vak uit het reguliere curriculum.

Ga naar www.vub.ac.be voor up-to-date informatie over de opleiding en de opleidingsonderdelen.

SP (Studiepunt): een studiepunt komt overeen met 25 tot 30 uren onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Aan de Vrije Universiteit Brussel komt een SP overeen met een ECTS (de Europese norm voor het transfereren van studiepunten).

STER*-STUDENTEN EN -ALUMNI AAN HET WOORD

"Als Bachelor in de Tuin- en Landschapsarchitectuur vond ik dat een masterdiploma meer werkzekerheid biedt. Met deze opleiding kan je werken en studeren combineren. Dat is erg interessant omdat werkgevers vaak jonge mensen met werkervaring zoeken."

Gunther Cleemput

Bachelor Tuin- en Landschapsarchitectuur, als freelancer verantwoordelijk voor het ontwerp en de aanleg van tuinen en groene ruimten, 22 jaar

---

"Stedenbouw en planning vormen voor mij de gemeenschappelijke noemer die mijn vorige werkervaringen in erfgoed, natuur- en landschapsontwikkeling en waterbeleid met elkaar verbindt. De aandacht voor maatschappelijke processen in combinatie met de avondlessen bepaalden mijn keuze voor de opleiding aan de VUB. Hoe beter ik Brussel leer kennen, hoe meer de stad onder mijn huid kruipt. De opleiding is zeer inspirerend voor mijn job en vice versa waardoor ik me in beide ten volle kan uitleven. Ook het feit dat de opleiding zoveel verschillende invalshoeken biedt, maakt dat het traject elk jaar boeiend en interessant blijft."

An Rekkers

Licentiate Romaanse talen & Culturele Studies, directeur Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning, 41 jaar

---

Ruimte en het ingrijpen van de mens in de ruimte in het bijzonder zijn thema's die me van jongsaf hebben geboeid. Door deze opleiding te kiezen wilde ik mijn jobkansen verhogen en in een interdisciplinair métier terecht komen. Die interdisciplinariteit is een troef van de opleiding. De mix van verschillende achtergronden bij de studenten, en van academici en praktijkmensen bij het docentenkorps zorgde voor ongemeen interessante en verrijkende uitwisselingen. Ik raakte gefascineerd door Brussel en heb me volledig ondergedompeld in de stad. In mijn huidige job bij het Agentschap voor Territoriale Ontwikkeling werk ik zelf mee aan de ontwikkeling van Brussel.

Rien Van de Wall,

Master Geschiedenis & Master STeR*,
opdrachthouder bij het Agentschap voor
Territoriale Ontwikkeling van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest, 29 jaar

“Ik deed een Bachelor Stedenbouwkundig Ontwerp in Deventer en zocht een Master waar ik niet alleen met de neus in de boeken zou zitten, maar waar ik ook echt bezig zou zijn met analyse en ontwerp. Die vond ik bij STeR*. Bovendien leek het me leuk om in Brussel te wonen, een heerlijke stad waar ik drie jaar met plezier gestudeerd en gewoond heb. Positief aan de opleiding is dat je je programma flexibel kunt samenstellen, waardoor ik de deeltijdse master voltijds kon volgen.”

Marlieke Janssen,
Bachelor Stedenbouwkundig Ontwerpen &
Master STeR*, 24 jaar

“De opleiding biedt een veelzijdige combinatie van klassieke vakken zoals stedenbouwrecht en -geschiedenis maar ook relevante praktijkonderdelen rond technieken voor sociaal-ruimtelijke analyse waarbij je op een andere manier naar de ruimte leert kijken. Er wordt veel belang gehecht aan het ‘leren ontwerpen’. Dat is een echte meerwaarde omdat ik inzicht in het ontwerpproces belangrijk vind om zelf plannen te kunnen beoordelen.”

Katrien Coenegrachts,
Burgerlijk Ingenieur-Architect & Master STeR*,
stedenbouwkundig ambtenaar in
Heusden-Zolder, 32 jaar

NIETS IS ONDENKBAAR

TOELATINGSVOORWAARDEN

Rechtstreekse toelating

Alle academische bachelor- en masteropleidingen

Toelating via Schakelprogramma

Houders van een professioneel bachelordiploma kunnen via een schakelprogramma (45 ECTS) instromen.

Studiegeld

Het studiegeld varieert naar gelang het aantal opgenomen studiepunten (ECTS) en het al dan niet verkrijgen van een studiebeurs. Een gedetailleerd overzicht van de studiegelden per opleiding kan je raadplegen op www.vub.ac.be/inschrijven

Contact

Voor meer info:

www.vub.ac.be/stedenbouw-en-ruimtelijke-planning

Kom langs op een infodag

Op een infodag kan je infosessies bijwonen, tours en rondleidingen volgen, en labo's bezoeken. Op de infomarkt krijg je info over studiebegeleiding, studentenvoorzieningen, enz.

Noteer alvast deze data in je agenda.

24 MRT 2019

28 APR 2019

7 SEP 2019

Meer info op www.vub.ac.be/infodag